SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 34. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 21, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 21-го ЛЮТОГО 1992 Ч. 34. РІК XCIX.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ПРОДОВЖИЛА ПРАЦЮ

Київ (УНІАР). — У вівторок, 18-го лютого, на пленарному засіданні сесії Верховної Ради України народні депутати хвилиною мовчанки вшанували пам'ять трагічно загиблого народного депутата, талановитого журналіста телерадіомережі Вадима Бойка.

Депутати обговорили низку законів. Схвалили у другому читанні закон про обмеження монополізму та неприпустимість недобросовісної конкуренції в підприємницькій діяльності. Обговорено і ухвалено ряд змін і доповнень до кодексу законів про працю, зокрема про розгляд трудових суперечок у комісіях та судах. Ухвалено закон про оперативно-розшукову діяльність, який ввійде в життя з дня опублікування. Затверджено, що дії, які порушують конституційні права особи, проводяться лише з дозволу прокурора. Внесено низку змін і доповнень до Кримінально-процесуального кодексу України, зокрема, до розділу про державні злочини.

Наступного дня, 19-го лютого, депутати намагалися затвердити державний герб України. З доповіддю виступив голова постійної комісії Верховної Ради України у справах культури Лесь Танюк. Він представив на розгляд сесії герб у вигляді золотого тризубу на синьому тлі. У дебатах взяв участь Президент України Леонід Кравчук. Головна думка Президента була така: і зірку, і серпасто-молоткастий скомпрометувала держава, а тризуб скомпрометували політичні сили, які не були державними. Однак і тризуб і синьо-жовта символіка притаманні українському народові з давніх давен.

На голосування поставили постанову про затвердження державним гербом п'ятикутного щита, золотого тризубу на синьому тлі. За проєкт цієї постанови проголосували лише 201 народний депутат. Обговорення продовжилося і в результаті депутати затвердили тризуб як малий герб України і ухвалили його головним елементом великого герба.

У четвер, 13-го лютого ухвалено постанову про розмежування влади поміж Верховною Радою та Президентом України та про надання Президентові особливих уповноважень. Проєкт закону вніс Президент Л. Кравчук. Голосування відбувалося на кожну статтю окремо і деякі з тих статтей були відкинені. У новій редакції затверджено статтю де сказано: „Україна — незалежна демократична правова держава. Єдиним органом законодавчої влади України є Верховна Рада України". Ухвалено статті щодо діяльности Президента України як голови держави і голови виконавчої влади.

Указом Президента України Л. Кравчука міністрові закордонних справ України Анатолієві Зленкові присвоєно звання надзвичайного і повноважного посла України. Президент також підписав указ про створення української державної компанії „Укрнафтохем", з метою розвитку ініціятиви і підприємництва нафтопереробних і нафтозбутових підприємств і організацій України. Президентом компанії призначено Володимира Горюнова.

Підписав Президент Л. Кравчук також указ про соціяльний захист діячів літератури і мистецтва. Український Фонд Культури звільнено від податків з прибутків і внесків.

Л. КРАВЧУК ВИМАГАЄ ПОВЕРНЕННЯ ЛІТАКІВ І ЗАЛОГИ

Москва. — Минулої п'ятниці, 14-го лютого, шість винищувачів - бомбардувальників СУ-24, які базувалися на військовому летовищі Староконстантиново у Хмельницькій області, перелетіли на територію Росії. Президент Леонід Кравчук розцінив цю подію як „злочин, що суперечить існуючим міжнародним угодам і законодавству України", і поставив вимогу перед урядом Росії повернути літаки і залогу.

Як сказано у телеграмі, яку Л. Кравчук надіслав у понеділок, 17-го лютого, Борисові Єльцинові, „факт перелету бойових літаків і викрадення бойового прапора може викликати ряд негативних явищ, починаючи від масового перегону техніки до заборони її використання навіть на випадок крайньої необхідности, що може негативно відбитися на міжнародній оцінці процесів, що відбуваються у СНД".

У повідомленні ІТАР—ТАСС сказано, що український президент попросив Б. Єльцина „дати політичну і правову оцінку цим протиправним діям і вжити заходів для повернення порушників, техніки і прапора".

Виступаючи на пресовій конференції у Москві, головнокомандуючий військами СНД маршал Євгеній Шапошніков заявив, що ніхто не буде змушувати залоги винищувачів-бомбардувальників повертатися до України, а справу про повернення самих літаків, що перебувають нині на військовому летовищі під Смоленськом, обговорюється тепер двома республіками.

Є. Шапошніков сказав, що в нього добрі відносини з Кравчуком і українським міністром оборони генерал-полковником Костянтином Морозовим, і заперечив повідомлення ІТАР-ТАСС про те що українці взяли під свою контролю дивізію стратегічних бомбардувальників, що базуються в Ужині під Києвом. Такий крок українського Уряду означав би порушення домовлености між колишніми республіками СССР, згідно з якою стратегічні сили залишаються під загальним командуванням.

На думку Є. Шапошнікова, в майбутньому збройні сили колишнього Совєтського Союзу будуть поділені між республіками, але закликав, щоб цей процес був розтягнутий на три роки.

Р. РЕҐЕН І ПАПА ЗАПОЧАТКУВАЛИ РОЗВАЛ ІМПЕРІЇ

Вашингтон. — Колишній президент ЗСА Роналд Реґен підписав засекречене зарядження в травні 1982 року, яке шляхом дипломатії, економіки та прихованої дезінформації започаткувало дестабілізацію комуністичного уряду в Польщі і розвал комуно-московської імперії та цілковито підірвано домінацію Совєтського Союзу над сателітними країнами, — пише журнал „Тайм" з 24-го лютого.

Засекречене розпоряджен ня рішення ради Крайової Безпеки ч. 32, перешило справу зміни американської закордонної політики у відношенні до Совєтського Союзу і його домінації над Східною Європою. На підставі цього рішення ЗСА започаткували висилку допомоги для вільної профспілки „Солідарність", збільшення тиску на Москву у справі пошанування прав людини, економічну і дипломатичну ізоляцію комуністичних режимів тощо, — говориться у статті „Тайм".

Три тижні після підписання президентом Р. Реґеном розпорядження, Президент ЗСА зустрівся і розмовляв майже годину часу з Папою Іваном Павлом II і обидва мужі погодилися співпрацювати в кожній ділянці, — говориться у статті, яку написав Карл Бернстайн. Він каже, що Р. Реґен і Папа погодились, що коли Польща стане демократичною державою, її шляхом підуть також інші сателітні країни, а потім республіки Совєтського Союзу, спричинюючи упадок комунізму на Сході. „Ми обидва погодились, що в Ялті була зроблена велика помилка і тепер настав час, щоб її направити", — мав сказати Р. Реґен. „Солідарність", на думку Реґена, була тією силою робітників в соціялістичній системі, яка могла змобілізувати робітництво в інших сателітних країнах проти домінації Москви.

Автор статті твердить, що нібито альянс Вашингтон-Ватикан не причинився до упадку комунізму, але прискорив дезінтеграцію комуністичних систем в поодиноких країнах Східньої Европи і прихід до влади в Москві Міхаїла Ґорбачова, який, мовляв, підірвав основи комуністичного руху в СССР, а зокрема в сателітних країнах.

В 1980-их роках було загально відомо, що Адміністрація Р. Реґена і найсильніша американська профспілка робітників АФЛ—СІО фінансово допомагали „Солідарності", організації, яка була заборонена, особливо після того, як ген. Войцех Ярузельський проголосив вийнятковий стан в країні 13-го грудня 1981 року.

Стаття в „Таймі" подає ще багато інших подробиць зокрема визначує ролю і завдання в цій засекреченій акції розвідки. Автор статті твердить, що всю цю акцію фінансувала американська Центральна Розвідча Агенція (Сі-Ай-Ей) і Крайова організація для відродження демократії. Американська амбасада у Варшаві була головним пунктом Сі-Ай-Ей. Журнал твердить, що технологічні апарати й інші потрібні речі пересилались для „Солідарности" дипломатичним шляхом у запечатаних теках.

Католицька Церква, в Польщі зокрема, повністю підтримувала цю акцію президента Р. Реґена і взагалі серед католицького духовенства проходила дуже гостра антикомуністична кампанія, — пише в оцінці своєї інформації журнал „Тайм".

ПРЕЗИДЕНТ ДЖ. БУШ МІНЯЄ ПЕРЕДВИБОРЧУ ТАКТИКУ

Вашингтон. — Агентство Ассошієйтед Пресс повідомляє, що президент З'єднаних Стейтів Америки, який вже зголосив свою кандидатуру на перевибір на президента у виборах в 1992 році і перейшов першу пробу у стейті Ню Гемшир, міняє передвиборчу тактику. Він заявив кореспондентам: „мені нічого не залишилося тільки закотити рукави і підготовитися до змагань, бо перед нами будуть ще тяжкі випробування".

Політичні спостерігачі і коментатори кажуть, що Дж. Буш мав на увазі не тільки демократичних кандидатів на президента, але також республіканця-консерватиста Патрика Бюкенена, відомого синдикованого журналіста, який у передвиборах в Ню Гемшірі отримав несподівано високе число голосів. Республіканці в Ню Гемшир поділились — 57 відсотків голосів віддали для Дж. Буша, а 40 відсотків для П. Бюкенена. Нема де правди діти, успіхом Бюкенена були заскочені не тільки прихильники теперішнього президента, але також політичні спостерігачі і кореспонденти, які з великим зацікавленням слідкували за перебігом першого передвиборчого процесу. Згідно з передбачуванням Інституту Ґаллупа, П. Бюкенен повинен був отримати не більше, як 33 відсотки голосів, а опит переведений газетою „Бостон Ґловб" виказував, що його підтримуватиме тільки одна четверта республіканців чи їхніх прихильників. Оправдались тільки передбачення самого Бюкенена, який заявив, що він отримає понад 40 відсотків голосів.

Деякі коментатори кажуть, що противник Дж. Буша завдячує свій успіх поганим станом економіки у стейті Ню Гемшир і його гаслові „Америка для американців", тобто його частинний поворот до застарілої вже сьогодні форми американського ізоляціонізму, яка у практичній політиці ніколи себе не виправдала. Він також гостро виступав проти підвищки федеральних податків. Натомість президент Дж. Буш, Уряд якого мав великі успіхи на зовнішньому відтинку в цій каденції, наголошував більше ґльобальні проблеми, якими, правду кажучи, пересічний американець менше цікавиться.

Сьогодні політичні аналітики кажуть, що П. Бюкенен не є загрозою для перевибору Дж. Буша на президента, але він може відібрати від нього поважну кількість голосів і цю обставину використають демократи, які дуже задоволені з перебігу передвиборів в Ню Гемшир.

„Моїм теперішнім завданням є запропонувати і домагатися схвалення Конґресом гострих проблем, які турбують спільноту, бо вибори показують, що американці журяться своїм майбутнім", — заявив Президент кореспондентам. Дж. Буш запевнив американських громадян, що їхні проблеми є рівночасно його проблемами і що він постарається ці проблеми розв'язати.

Німецькі католики допомагають Україні

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Щоденник в південній Німеччині подав обширний репортаж про те, як парафіяни католицької церкви свв. Петра і Павла в місцевості Зінген приготовили і перевели активну допомогу для західньої України у формі ліків, харчів і малих дарунків для дітей та старших віком самотніх громадян, в часі Різдвяних свят.

З репортажу довідуємося, що парафіяни зібрали дарунків на суму 150,000 німецьких марот та перевезли їх до Львова завдяки безплатному випозиченні двох великих тягарових автомобілів. Цікаво, що у тому транспорті брали активну участь молоді члени цієї католицької церкви. Вони описують свої пригоди в часі їзди через південну Німеччину, Польщу аж на границю біля Медики, де стояв такий конвой автомобілів, що треба чекати вісім днів, щоб перейти контролю і дістатися на українську сторону. Однак завдяки тому, що на границі вони зустріли інший транспорт з Німеччини, конкретно із Авсбургу, пограничні перевірки для них зменшилися до шістьох годин. Для учасників цієї допомогової акції із Зінґен було великим пережиттям те, що вони бачили на границі як люди, щоб продістатися живуть цілими днями біля своїх авт, просто на вулиці, та просуваються сто метрів на день.

Учасники цієї щирої допомогової акції чужих людей для українського населення Львова та околиці перебули там три дні, нав'язали відповідні контакти, передали ліки до місцевого католицького шпиталя, другого дня відвідали в околиці Львова школу для недорозвинених дітей та роздали там харчі, одяг та іграшки, а третього дня ще дві інші школи, в яких навчають німецьку мову і де діти заспівали німецьким гостям їхню коляду „О Таннебавм". Учасники транспорту у розмові із німецьким репортером підкреслюють ці зі зворушенням, як всюди, де б вони не були, вони відчули безмежну вдячність та сердечність від українського населення.

Українські спортовці беруть участь в зимовій Олімпіяді

Альбертвіль, Франція (М. Б-й). — Тут 11 спортовців з України беруть участь у XVI зимових Олімпійських Іграх.

Ними є: Мацуєв Микола, 25, бобслед (швидкий спуск трасою на керованих санках), з Білої Церкви, „Колос", чемпіон України і колишнього СССР в 1991 році в двомісному екіпажі; Бортюк Олександер, 27, бобслед, з Хмельницького, „Колос", чемпіон України і колишнього СССР в 1991 році; Лебедева Тетяна, 19, лещата, їзда на довгу віддаль, Київ „Динамо", чемпіонка України і колишнього СССР; Гладишева Світляна, 21, лещата, їзда на довшу віддаль, Львів „Динамо", чемпіонка СССР і чемпіонка світу серед молоді; Шульга Юрій, 26, швидка їзда на лижах, Київ „Трудові резерви", чемпіон СССР; Якушенко Наталія, 20 санки, Київщина, „Колос", здобула чашу останнього чемпіонату СССР і чашу світу; Петренко Віктор, 23, штучна їзда на лижах, Одеса, ДФСТ профспілок, двократний віцечемпіон Европи, власник срібної чаші світу (1991) і бронзової чаші Олімпійських Ігор (1988); Загороднюк Вячеслав, 20, штучна їзда на лижах, Одеса, ДФСТ профспілок, здобув бронзову чашу чемпіонату Европи (1991) і срібну чашу чемпіонату СНД (1992); Житник Олексій, 20, гокей, Київ, ДФСТ профспілок, чемпіон світу серед молоді і власник срібної чаші зимової Спартакіяди народів колишнього СССР; Бут Сергій, Миколаїв, вільний з'їзд на лещатах зі скоками і Шерстньова Наталія, Миколаїв, вільна їзда на лещатах зі скоками.

Проф. Д. Гусар-Струк дораджує видавництву в Києві

Торонто (КФУС). — На запрошення київського Видавництва „Українська Енциклопедія" професор Торонтонського університету Данило Гусар-Струк виїхав в Україну як консультант для ефективної організації редакторської праці.

Видавництво „Українська Енциклопедія" проводить перегляд своєї діяльности з наміром уточнити та ввести потрібні вдосконалення. Воно й попросило проф. Струка, як головного редактора англомовної Енциклопедії Українознавства, поділитися своїм знанням і досвідом передусім у застосуванні комп'ютерів при складанні та редагуванні видань енциклопедичного типу. За допомогою комп'ютерів час потрібний, щоб приготовити енциклопедії до друку значно скоротився, а процес приготування текстів менш коштовний.

Рівнож проф. Струк розглядає можливість тіснішої співпраці між бюрами ЕУ та „Українською Енциклопедією в теперішній праці і в дальших спільних енциклопедичних виданнях. Проф. Струк перебуває в Києві від 18-го до 24-го лютого.

Під цю пору проф. Струк керує працею над приготуванням III, IV та V томів англомовної ЕУ, котрі мають появитися друком вже осінню слідуючого року. Том I вийшов у 1984 році, том II у 1988.

Редакція англомовного видання находиться при Торонтонському університеті. Фінансову підтримку надає Канадський Інститут Українських Студій при Албертійському університеті. Обов'язок вистарати фонди на видання останніх трьох томів англомовної ЕУ та на деякі інші видатки, пов'язані з енциклопедією, взяла на себе Канадська Фундація Українських Студій.

Філядельфія віддасть поклін жінкам-героїням

Філядельфія. — Жіночі організації Філядельфії: Окружна Рада СУА, Об'єднання Православних Сестрицтв, Український Золотий Хрест і Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України влаштовують Свято Жінки-Героїні.

Це свято відбудеться в неділю, 1-го березня, о год. 5-ій по полудні в залі Українського Освітньо-Культурного Центру.

Слово про героїнь виголосить гість з України Валентина Стрілько, основниця I-ої національної середньої школи в Гнідині на Київщині.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 18-ГО ЛЮТОГО, терористи з проіранської групи Гезболла обстріляли з „катюш" декілька жидівських поселень в знак пімсти за вбивство ізраїльтянами в неділю, 16-го лютого, духовного лідера Гезболли шейха Аббаса Мусаві. Всього терористи випустили 65 ракет. Армія оборони Ізраїля відповіла міномєтним вогнем.

В ТБІЛІСІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ мітинги прихильників скиненого президента Грузії Звіяда Гамзахурдії. Вони вимагають повернення його до влади. Представники тимчасового уряду заявили, що у випадку несанкціонованих мітинґів буде застосовано збройну силу.

ДО ПІВДЕННОЇ ОСЕТІЇ прибула перша група добровольців Російського національного легіону. В її складі — колишні старшини, вояки-афганці, робітники. Грузинська сторона негативно поставилася до цієї акції, трактуючи її як втручання у внутрішні справи республіки. Ситуація в Південній Осетії є тяжка. Сюди не поступає електроенергія, газ, питна вода, закінчилися запаси муки. Грузинські бойовики постійно обстрілюють осетинські міста і села.

ВІД 1-ГО СІЧНЯ ДО 7-ГО ГРУДНЯ 1991 року в Ірані страчено 884 особи. За весь 1990 рік — до 500 осіб. Про це говориться в рапорті, який підготовив для комісії ООН в питаннях прав людини сальвадорський правник Поль Ґаліндо. Він також стверджує, що в іранських тюрмах застосовують такі жахливі способи тортур, як виривання нігтів. Жінок, арештованих за те, що вони користувалися косметикою і носили модні панчохи, змушували опускати голі ноги у скрині з тарганами і мишами. Іранські власті заявили, що більше не впустять П. Ґалиндо до країни.

КОЛИШНІЙ ГЕНЕРАЛ КҐБ Олеґ Калуґін прибув до Софії, щоб дати свідчення з приводу смерті болгарського письменника-дисидента Георгія Маркова. В ряді інтерв'ю протягом останніх місяців О. Калуґін підтвердив версію про вбивство Г. Маркова і обвинуватив колишнього болгарського диктатора Тодора Живкова та його міністра внутрішніх справ Дімітра Стоянова в організації атентату.

У ВІВТОРОК, 18-ГО ЛЮТОГО, представник болгарського міністерства енергетики повідомив, що на атомовій станції в місті Козлодуї буде введено в дію сьомий реактор. Козлодуйська АЕС забезпечує Болгарію 40 відсотками електроенергії, однак стан технічної безпеки на ній викликає занепокоєння в Болгарії і за кордоном. Особливі претенсії до болгарів мають румуни, оскільки в Дунай постійно потрапляють радіоактивні відпади. Під тиском західніх держав у минулому році в Козлодуї було зупинено два реактори, які не відповідали стандартам МАҐАТЕ.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНІ УРЯДОВЦІ відповідальні за реґулювання банків і щадничо-позичкових інституцій підготовляють новий плян своєї діяльности. Замість перебирати, закривати чи продавати занепадаючі такі фінансові установи вони хочуть випрацювати стратегію допомоги, щоби їх зберегти. Це в наслідок того, що минулого року Конгрес схвалив закон, який вимагає багато скорішого втручання Уряду в справи занепадаючих фінансових установ як це було досі. Джан Робсон, заступник секретаря Департаменту фінансів, заявив, що старання заощадити платникам податків додаткових втрат і тому мова про нові пляни рятування, а не ліквідування.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша запропонував Конгресові можливість зменшення військового бюджету та уживття цих фондів на конечні домашні програми, але тільки тоді, коли Конгрес погодиться на пропозицію Уряду обмежити видатки на зобов'язуючі програми такі, як медікер. Цю пропозицію від Уряду передав сенатській Комісії фінансових розподілів Ричард Дарман, директор Бюра менаджменту і бюджету Білого Дому, заявляючи, при тому, що це могло б причинитися до кращої контролі над федеральними видатками. Сенатор Роберт Бирд, демократ зі Західньої Вірджінії, який очолює Комісію фінансових розподілів, заявив, що цю пропозицію буде важко продати, маючи на думці своїх колег-сенаторів, які з неохотою ставляться до голосування над зменшенням домашніх програм.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша розглядає новий проєкт пляну для обмеження прав чужинців прохати політичного азилю в ЗСА. У цьому проєкті пропонується надати право імміграційним властям забороняти в'їзд чужинцям з фальшивими документами, як також право негайно депортувати тих, яким відмовлено право політичного азилю, без дозволу на апеляцію чи поновний перегляд справи.

ВПРОДОВЖ ОСТАННІХ кількох днів американці японського роду, в першу чергу ті, що залишилися в живих і їхні нащадки по цілій Америці відзначували для них болючу річницю 50-ліття їхнього примусового ув'язнення в таборах за колючими дротами в ЗСА під час Другої світової війни. Це була реакція Уряду ЗСА до своїх громадян японського походження після того, як японці підступом напали на американську військово-морську фльоту в Перл Гарбор на Гавайських островах. Аналітики твердять, що найбільш болючим для американців японського роду лишилося те, що їх потрактовано як злочинців без жодних підстав.

ЩОБИ ЗРУШИТИ ЕКОНОМІКУ країни та улегшити банкам надання позичок, Федеральна рада валютних резерв зробила незвичайне потягнення проголосивши у вівторок, 18-го лютого, що обнижує суму грошей, що її банки мусять тримати в резерві для можливих втрат. Цей крок уможливить банкам вже від 2-го квітня ужити біля 8 біл. дол. з резерви де ці гроші не продукують жодного зиску та ужити їх для позичок чи власних інвестицій. Економісти уважають, що це звільнення гроша не принесе великої користи економіці в загальному, бо банки можуть ужити гроші для своїх власних інвестицій і не конче схочуть позичати гроші.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money-order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Турботи України і фальшиві про них інформації

Якби відомості про Україну черпати тільки від американських засобів масової інформації, то такий читач і слухач мусив би геть розгубитися. Швидко після підписання в Алма-Аті у грудні минулого року плятформи порозуміння 11-ти усамостійнених країн колишнього СССР чули ми з телевізійних екранів і читали в американських газетах, що Боріс Єльцин, президент Росії, погодився і проголосив у радіо, що Україна і ще дві (а може три) членські держави Співдружности Незалежних Держав формуватимуть власні армії. У звідомленнях про зустрічі лідерів отих 11-ти держав, зокрема України і Росії, підкреслювано, що хоч існують між цими країнами різні розбіжності — вони, згідно з однією точкою згаданої вище засадничої плятформи — вирішуються мирно у переговорах. У минулу суботу, 15-го лютого 1992 року „Ню Йорк Таймс" приніс довжелезний допис з Мінська під алярмуючим заголовком „Поширюється прірва у новому Комонвелті з приводу війська".

Ні слова про колишнє принципове порозуміння щодо окремого війська в Україні. Ані слова про те, що Єльцин заявив: „Коли Україна творитиме окрему свою армію, — то й Росія зробить те саме". Зате поінформовано, що Росія наполягає на створенні трьох і півмільйонової спільної армії під одним, очевидно, російським командуванням і що президент України Леонід Кравчук „рішуче це відкидає".

У тій довгенькій кореспонденції є ще така суперечність, що в одному місці сказано, що на минулотижневій зустрічі у Мінську не було зовсім Єльцина — в іншому інформується, що Єльцин після закінчення конференції ледве тримався на ногах і треба було підтримувати його, коли всідав до авта, очевидячки підхмелений. Незважаючи на той грізний заголовок про „прірву" — подано цікаву вістку, що найближча конференція 11-ти президентів країн Співдружности відбудеться 14-го березня у Києві.

Між 11-ма країнами цієї співпраці після розвалу імперії мусять бути розбіжності, суперечки й тертя, бо це самостійні національні країни різної мови, культури — найважливіше — різних інтересів. Склалася ця Співдружність, яку американська преса охристила Комонвелтом, помилково, так її Єльцин назвав тому, що НАТО і Пентаґон натискали на з'ясування проблеми залишеного імперського арсеналу ядрової зброї. Треба вирушити у принципі такі справи, як кордони, військо, валюта, співпраця у внутрішньому товарообміні. З усамостійненням країн не прийшло „автоматичне" визнання цієї самостійности чужими державами — треба було на це чекати. Створилась Співдружність бо одні одних потребували. Ясно, що це правнодержавний твір на якийсь час, не навіки. Ми чули виразні заяви і Кравчука і Єльцина: „Співдружність не є державою".

Американські засоби масової інформації назагал ставляться прихильно до України. Первісне переплутання „Совєтський Союз" і „Росія" поволі минається. Після скасування „родівника" біля англійського „Юкрейн" поволі кращає знання, що таке Україна. Але відсутність предмету географії в американських школах, незнання чужих мов, культур і політичної думки — все ще доводить американських журналістів у відношенні до України до нісенітниць. Коли такий поважний часопис як „Ню Йорк Таймс" пише про конфлікт України і Росії на тлі проблем Чорноморської фльоти Криму, то раз-у-раз читаємо про „український націоналізм", а не патріотизм.

Страйки шахтарів у Донецькому басейні теж проходили б гладше, якби не „український націоналізм". У відношенні до Росії, з її чорносотенною організацією „Пам'ять" не пишеться про „націоналізм". Коли у Києві будуть постійні кореспонденти великих західніх газет — такі нісенітниці щезнуть.

Україна переживає великі труднощі, як кожна дитина, яка ще не дуже певна на своїх ніжках. Це природне і логічне явище, коли 70-річне панування комунізму перетворило колишню „житницю Европи" у збіднілу країну з винищеною цілою верствою хліборобів. Коли з пустки треба творити державу, то мусить бути журба. Вона найприкріша не у суперечках з Москвою, а у матеріяльній бідності — немає грошей, а процес переходу з контрольованої економічної системи на вільний ринок створив ще ширше відхилені „ножиці" між цінами і кишенею маси покупців, громадян країни. Американські газетні кореспонденти цього не розуміють. І хай це нас не болить.

Олександер Серафин

ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА ДЛЯ СНД

У днях 22-23 січня 1992 року відбулася в Вашінґтоні конференція присвячена координації економічної допомоги колишнім республікам СССР. Цю конференцію скликав американський державний секретар Джеймс Бейкер. В конференції брало участь 47 держав світу.

Спочатку реакція европейських країн, після проголошення конференції Вашінґтоном, була неґативна. Европейські країни найбільше помагали колишньому СССР, вони почувалися ображеними ініціятивою Вашінґтону, який, до речі, великої економічної допомоги ще не вділив. Німеччина постійно пропонує щоб Захід допоміг Співдружності Незалежних Держав, (СНД), бо це їх стабілізуватиме як економічно так і політично. Ця акція увінчається надзвичайними соціяльними успіхами, з яких буде велика користь Заходові.

Від вересня 1990 року приблизно 80 більйонів долярів було дано або приобіцяно колишнім республікам. Більше половини цієї суми дала Німеччина (57.1 відс.); Італія — 7.4 відс., ЗСА — 6.5 відс., Европейська Спільнота — 11.1 відс., а решту дали інші країни всесвіту. Майже половину цієї допомоги становили експортні кредити і ґарантії.

Консервативні економісти є проти чисто монетарної допомоги. На їхню думку, допомога повинна включати також технічних дорадників, відкриття західніх ринків на експорти з СНД і роззброєння нуклеарних ракет. Уся інша допомога повинна прийти з приватних джерел й із скороченням мілітарних витрат. Вони вважають, що допомога держави для держави є політичним ділом, а не економічною справою. Давати колишнім республікам гроші — це велика помилка. На самому початку як прийдуть гроші вперше мусять бути зроблені важливі адміністративні зміни. Вони побоюються, що грошова допомога зупинятиме реформи.

Ліберальні економісти або прихильники допомоги від Заходу вважають, що допомога повинна досягнути 30 більйонів долярів річно протягом кількох років. Гроші самі не вистачальні. Потрібна також організаційна допомога Всесвітнього банку і Міжнародного монетарного фонду. Ці економісти твердять, що це має бути знаменна угода, „вигідна покупка" в порівнянні з сумою, яку витрачав Захід річно на озброєння проти совєтської загрози.

Відкриваючи конференцію, президент Буш заявив, що звернеться до Конґресу, щоб він затвердив 645 мільйонів долярів гуманітарної і технічної допомоги СНД, незважаючи на те, що ціллю конференції не було збирати обіцянки. Цей додаток збільшить допомогу ЗСА до п'яти більйонів долярів.

Вашінґтон також повідомив, що починаючи з 10-го лютого 1992 року, американські військові літаки доставлять 54 відправ необхідних харчів і ліків колишнім совєтським республікам. Секретар Бейкер в кінці конференції запропонував новий плян: післати 2,000 американських фармерів-добровільців протягом наступних трьох років, щоби працювали в сільському господарстві СНД. ЗСА плянує також створити 25-мільйоновий фонд для зміцнення інституцій вільного ринку в цих нових державах. Нові обіцянки також зголосили інші країни: Південна Корея — 800 мільйонів, Таїлянд — 450 мільйонів, Оман — 200 мільйонів, Японія — 50 мільйонів долярів. Арґентина зголосилася прийняти 100,000 еміґрантів. Савдійська Арабія і сусідні країни звільнили один більйон замороженої допомоги. Після конференції прийшли додаткові обіцянки від Канади, Японії та інших держав.

Конференція вирішила діяти у п'ятьох напрямах, які ще недостатньо опрацьовані, для покращання і поширення переміщення ліків, харчів, житлових устаткувань, енерґії і технічної допомоги до СНД. Кожним з цих плянів дії займеться комітет репрезентований двома країнами. Незважаючи на це, що обіцянок економічної допомоги перед, під час і після конференції було замало, сам факт, що Захід турбується цими новими країнами є важним. Це дає СНД до зрозуміння, що Захід є з ними. Дальшим актом повинна бути поважна фінансова допомога, але аж після того, як ці нові країни введуть господарські економічні реформи.

Наступну зустріч у справі допомоги СНД заплянування на травень 1992 року в Лісбоні, Португалія. Кожний представник комітетів звітуватиме про свою роботу. На цю конференцію будуть запрошені також міністри СНД.

Оксана Сновидович-Мазяр

Хрещатий барвінок

„Відсвяткуємо Різдво, а тоді й за весілля поговоримо", — сказав батько, коли до нашої хати почали навідуватися свати. Збиралася заміж моя єдина старша сестра Галя. Гарна, мов весна, багата своєю молодістю і здоров'ям. Вся аж сяяла від щастя, ніби світилася, зігріваючи всіх нас теплом надії. Лише мама непомітно змахнула непрошену сльозу, бо пташкою стрепенулося її чутливе серце „Яку доленьку дала своїй дитині? Чи шануватиме чоловік її квіточку, її кровиночку? Плекала, берегла як зіницю ока. За турботами й не оглянулася як діти повиростали, не похопилася й коли. Вже й доньчине дівування закінчилося" — роздумувалося мамі.

А що було мені, підлітку? Звісно — втіха! Відбулися заручини, попереду весілля. Буде молода і дружки у вишиваних сорочках, керсетках, шалянових спідницях, в барвистих вінках з стрічками-стончками. Будуть жартівливі парубки-дружби, старостина, що внесе до хати весільний коровай, староста — обов'язково з вусами, що, мов стародавній жрець керуватиме весільним обрядом. Грайте музиченьки, веселіться гості, вшановуйте господарів-батьків за добру гостину, а молодій парі — Многая літа! А ще мріялося мені, яким урочистим буде шлюб. На жаль, він буде не таким, який брала наша бабуся — часи на Україні змінилися і не на краще... Та в добрий час хочеш думати про добре і приємне, адже стара назва нашого шлюбу — весілля. Виникла вона ще задовго до того, як наші предки прийняли християнство. Тому має бути весело і радісно, щоб доля не цуралася, щоб щастило цілий вік.

Час летів на крилах вітру кохання. Весілля заплянували на селі. Звісно — тут скарб традицій. Як чудово торкнутися їх в такий знаменний день як шлюб. Вони по-народному прості, селянські звичаї, але такі серцю милі.

Заметушилися господині — пекли, смажили, варили. Приходили зі щедрими дарунками, як водилося в сиву давнину — з цукром, аби солодко молодій парі було, з пшеничною мукою, аби достаток був. Як місили тісто на коровай, то символічно брали молоко від семи корів, семеро курей повинні були знестися, щоб тісто золоте — на золотий вік. Здавна для українців число „сім" мало дивну силу. Навіть саме слово „сім'я" означало сім разів повторення одного з батьків, бо назагал в родині було шестеро дітей.

...Клопоталися завзяті господині, а господарочки як вміли так допомагали. „Не облизуй макогін, чоловіка лисого будеш мати" — жартували молодички наді мною. Зашарілася маківкою, і...що духу з хати.

Пишався пахучий коровай, з пташками, стрічками, крихітною молодою парою. Завтра його вберуть барвінком — хрещатим барвіночком, що зріс в лісах, зелено-весело і взимку і влітку.

А коли прийшла п'ятниця, вирушила молода з дружками на запросини. Заходила хата-в-хату, тричі низенько кланялася, дівчат на вінки просила. Ввечері зійшлася молодь. У світлиці на гостинно застелених столах чекав таємно посвячений барвінок. Його вибрали з-під снігу і тепер він життєрадісно зеленів посеред хати. Прийшла старостина, змовила молитву, сіли до столу молодій Долю плести. Перебирали кожну стеблинку, обчищали від зайвого, залишали лише три горішні листочки — в трійці Бог. А ще, була мова, що молоду Бог призначає, а судженого — конем не об'їдеш. Що на небі Бог в'яже шматки кори — це шлюбні пари, як він їх пов'яже — так довіку буде... На вікнах дівчата „вимальовували" дивні квіти — вмочували поодинокі листочки у воду та й чіпляли на шибки. В серденьках понаписували ім'я молодого та молодої. Довго плелася Доля, а щоб робота йшла веселіше — співали весільних пісень. Виплели й віночки на вінчання, та не забули про „колесо", обов'язково прийдуть парубки — пригоди з ними завжди. Їхали возом (тепер автом), а дороги..., та ще й ніченька-ворожка, колесо загубили. Добре дівчата торги вели, аби хлопці пам'ятали, що коштує барвінкове колесо!

Були жарти, добра гостина. Перепало дружкам, що не надто проворні, а дружбам — так як в торбу. „Ми за дружбу, ми за дружбу, де наш дружба дівся? А наш дружба в пекарнині попелом заївся" — допікали дівчата молодшому дружбі, що заливався ніжним рум'янцем, як тільки його зачіпали. Та заграли музики і настало перемир'я. Закрутилися пари у запальних танках, аж земля

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Омелян Бей

ЗА НОВІ КОНЦЕПЦІЇ В ІНДУСТРІЯЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ

II.

Рятуючи конкуретну позицію, фірми ЗСА перейшли в наступ порядком аґломеративних об'єднань (merger"). Горизонтальні об'єднання (продуцент-продуцент) постали ще в XIX сторіччі вертикальні об'єднання (продуцент-доставець) почали нарощуватись у 1920—1980 роках. Основно обидві формації охоплювали мануфактуру, а в 1960—1980 роках консолідація фірм почала захоплювати службові сектори, щоб перешкодити японсько-европейському впливові у цих дотепер недоторканих секторах. Але навіть за умов консолідації, американські фірми з уваги на їхню конкурентоздатність залишилися позаду японських. Тоді постає цікаве питання: якщо консолідація японських фірм — відповідальна за успіхи, де тоді шукати причин цих успіхів?

Ряд американських економістів гадає, що нашим фірмам бракує концепції нового індустріяльного порядку. Останній базується на трьох основних тезах: а) гуманізації робочої сили, б) соціяльно-психологічних засобах. Наприклад, в ФРН середньо-великі фірми („мітельштанд") відповідають приблизно за 67 відс. НСП, а їх експортна абсорпція є приблизно 30 відс. всього експорту. В 1990 році експорт ФРН був висотою у 421 млрд. дол., що є на 7 відс. вище експорту ЗСА, а 49 відс. вище експорту Японії. Велика частка цього експорту припадала якраз на фірми міттельштанду. Успіх цих фірм, правдоподібно є функцією німецької бизнес-культури. Управління таких фірм не обманює себе візіями квартальної дивіденди, їхня політика зважена на довгоречинцевий пробіг; фірми віддають перевагу якости, сімейности володіння і подовженого тренінґу співробітників. Фірмова організація має базуватись на здорових взаєминах між підприємцем і робітником; головною ідеєю фірми є передання її у сімейний спадок, а не через продаж уділів ринкові чи порядком надтошвидкого збагачення. Крім цього, німецькі посольства досить аґресивні у виборюванні експортних можливостей.

У випадку Японії, індустріяльна аґромерація не протиставиться зростанню продуктивності. Фірми базуються на традиції „немаваші", груповости виробництва, переміщених фабричних змінах („staggering shifts"), сімейно-подібних відносинах між виробниками і власниками. В Японії майже ввесь робочий компонент забезпечений проти безробіття. Тому не лише страйки є рідкісним явищем, а й платовойовничість робітника є мізерна. Японський підприємець часто забезпечує робітника низьковідсотковим житлом; він ґарантує йому і соціяльні облямування, оплачує фахову перекваліфікацію. Схема бонусів, що сягають до 25 відс. річного доходу виробника — теж стимуболюючий фактор плодотворности. І хоч, теоретично, ані індикативного плянування, як схеми, ані індустріяльної політики у формі різних договірних передбачень законно не ввели — японці як теж і німці були здатні втримати „індустріяльний мир".

У торговельній політиці ЗСА останніх років можна завважити надмірне хвилювання і розбіжності. Хоч Німеччині не закидають нарушення торговельних правил, в бік Японії постійно висувають демпінґові підходи і прямі нарушення торгової етики. Але будьмо щирі. Хіба американський споживач настільки наївний купувати японське „дрантя"? Якби захотіли, то ЗСА могли б захоронити себе підвищеними тарифами, навіть бо система ГАТТ дозволяє державам, які зазнали шкод в наслідок несумлінної торгівлі підвищувати накладні. Здається, що основною проблемою ЗСА є: а) надто високі оплати праці, б) висока зношуваність капіталу і в) відносно невисока якість продукції. Американські пляновики забувають, що, критикуючи Японію, вони применшують ролю Кореї, Таїлянду, нових держав у Центральній і Східній Европі, включаючи Чехословиччину, Україну й Росію, ріст потенціялу яких не слід забувати. Отож, маючи на світанку XXI сторіччя отих „новаків-конкурентів", в інтересі Уряду ЗСА буде серйозно подумати над введенням широкомаштабної індустріяльної політики, взорованої на практиках американських звичаєвих норм.

Л. Храплива-Щур

ЦЕ ТЕЖ ФОРМА ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

(Із матеріялів світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради при СКВУ)

Допомога відроджуваній Україні — це сьогодні предмет найпершої турботи й старань нашої діяспори. Мабуть ніколи не бачили ми ще такого масового руху. Хто посилає пачки своїм рідним, односельчанам, своїй колишній парохії, школі, а хто ширше: всегромадським установам, товариствам, як Рух, Милосердя, Товариство Української Мови тощо. І справді — Україна в важкій переходовій стадії відродження — цієї допомоги потребує. Кожний дитячий светерик, пастилька вітамін, чи одноразова шприцка — не менш необхідні, як комп'ютери чи інша складна електроніка. Кожен помагає на рівні своїх спроможностей та зацікавлень, не раз більше чи менше успішно, але завжди із щирого бажання — допомогти; виявити свою вірність та готовість служити далекій — але ж якій близькій Батьківщині.

Та, як часто буває серед великого запалу й піднесення — приходить і небезпека однобічности усіх наших старань.

Безумовно, Україна мусить в першу чергу фізично перетривати цю жорстоку — першу на волі — зиму. Мусить загоїти рану Чорнобиля, забезпечити своїм громадянам хоч якесь матеріяльне існування, створити власну систему такого забезпечення на майбутнє.

Але не можна легковажити і ще глибших духовних ран, що їх залишила у спадщині „імперія зла". Сім десятків років насильного вщеплювання атеїстичного, матеріялістичного світогляду — не могло не залишити своїх слідів. Вже й не говоримо про маси, часто дуже мало свідомі, які ледве чи відчувають потребу духового життя. Це ті, що чекають свого пробудження. Вони, одначе, теж вміють реаґувати на влучний, правильний підхід — це найкраще показали висліди референдуму. А далі йдуть ті, хто сьогодні в різних стадіях пробудження — з різною силою відчуває спрагу духової поживи — аж до тих, хто не дав вгасити каганця своєї духовости та почуття справедливости — впродовж усієї важкої ночі неволі. Та навіть у тих, найкращих, зустрічаємо не раз так багато гіркоти, недовір'я до людей... Усім потрібне духове оновлення — встановлення нових вартостей та їх черги. А що вже говорити про молодь, для якої ж готується оте наше національне майбутнє, якого всі так довго очікували!? Ця молодь теж іноді вже нас задивовувала своєю релігійною й національною зрілістю, „не знати, звідкіля зачерпненою" — але тим більше тим належиться повний доступ до всіх скарбів, що їх створив впродовж тисячоліть геній народу. Їм треба пізнати нашу власну, вільну, правду й думку, зглибити її... Щоб було на чому будувати далі...

Споконвіку виявом людської думки було слово, а тривалою, легкою до збереження й поширення його формою — було письмо: книжка. І саме ця книжка сьогодні в Україні потрібна не менше, як кожен інший рід допомоги. Прохання про неї чуємо безперервно — та чи належно реаґуємо на них?

Впродовж чотирьох десятків років, інколи і при сумерках надій на якінебудь можливості, наша діяспора закріплювала у своїх різнорідних виданнях оцю „свободу духа і правду слова", що їх славила і за них мусіла мовчати роками Ліна Костенко. Тому сьогодні робить стократно добре діло той, хто дає цим нашим виданням доступ до спрагнення умів і сердець земляків. Одначе, на жаль, багато із цих діяспорних видань вже сьогодні не існують — вичерпані. Саме тепер, коли їм нарешті стелився б вільний шлях додому!

Деякі із них пробують перевидати, із наявних поодиноких примірників — таки в Україні, змагаючись із відомою нестачею там паперу. Інші — таки пробуємо перевидавати тут. Головно, коли йдеться про літературу для дітей і молоді, хоч і в Україні видно вже в цій ділянці окремі справді цінні видання.

Але в цілому, ця ділянка виглядає ще дуже занедбано. Сумна дійсність, що Київське Міністерство Народної Освіти — ще й досі один з бастіонів відмерлих уже колишніх ідей. Ще й досі проводить воно слідства і покарання вчителів, які пробують по-справжньому українізувати школи, ставить усі можливі перешкоди кожній спробі такої українізації, а оце на біжучий шкільний рік перевидало всі давні підручники з дуже незначними тільки змінами, заявляючи великодушно управам шкіл: „Якщо не хочете, можете цього не вживати в школі!?" Ось ще одна хрестоматія з Києва із датою 1991 року — має на самому початку солодкаве оповідання із шкільних років Леніна...

Відомо теж, як часто вчителі в школах України встановляють черги для вживання кожної книжки, яка прийде із Заходу, а й нерідко й переписують із неї ручно тексти для вжитку учнів.

У таких обставинах поява двох новоперевиданих книжок, що її здійснило об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді ім. Л. Глібова, набирає особливого значення. Перша із них —це збірка побожних леґенд відомої колись письменниці-педагога, Константини Малицької, „Гарфа Леїлі". Друга — клясичний, завжди актуальний та мабуть досі й неперевершений твір нашої літератури для дітей „Олесі" Бориса Грінченка.

Обидві книжки оформлені стилево й дуже старанно. „Гарфа" прикрашена високомистецькими дереворитами роботи Юрія Кульчицького. Постаті героїв „Олесі" поставила в новому виді перед очі нових читачів — мистець Ніна Мудрик-Мриц. І оживила їх наново притаманною тільки собі теплотою й щирістю.

Цікаво послухати небувалу історію перевидання „Гарфи": 10,000 примірників її зафундувала добровільно учителька з Рочестеру, ЗСА, Марія Тарнавська-Крижанівська зі своїми синами. Половина накладу вже насьогодні у Львові — до розпорядимости наших церков та шкіл. Перевезла цю величезну кількість книжок скоро й безпечно аґенція „Сейбре-Світло", що про її діяльність чимало вже писала наша преса. Сподіваємося, що „Олеся" буде готова до наступного транспорту, під кінець січня. Так допоможемо нашим виховникам в Україні хоч трохи і в цій кризі друкованого доброго, повчаючого слова. Але виконавши це безумовно добре діло, нам не можна задоволено покладати рук. Решта бо накладів залишається тут, у діяспорі. І то не лиш на те, щоб припадати порохами на книгарських полицях. Навіть і не лиш на те, щоб розійтися на таку саму долю по приватних книгозбірнях, щоб лиш виплатити кошти книжки, звернути видавництву гроші...

І, книжка залишається нашим дітям та їх виховникам не як „клопітливе обтяження", а на те, щоб її повністю

(Закінчення на стор. 3)

Відзначення актів незалежности в Нюарку

(Дора Рак) Святочним традиційним концертом відзначено в Нюарку, Ню Джерзі, роковини актів незалежности і соборности України, проголошених історичними четвертим і п'ятим Універсалами 22-го Січня 1918 і 1919 років.

Концерт відбувся 19-го січня 1992 року в Народнім Домі в Ірвінґтоні, заходом місцевого відділу УККА в присутности близько чотириста осіб. Програму відкрив привітом заступник голови Відділу Володимир Кікта, голова Відділу ООЛ. Він коротко насвітлив тло пропам'ятних подій та історичність місяця січня для України, в якому відзначається роковини обох універсалів.

Ширше розвинув цю тему головний промовець, Ігор Раковський, вміло пов'язуючи колишні проклямації із сучасним актом проголошення незалежности 24-го серпня 1991 року, виданим Верховною Радою України в Києві. Цей акт завершив тисячолітнє прямування українського народу до державности та утривалив для історії попередні акти: 1918 року із його безсмертною преамбулею, та 1919 року — акту, що провадив до з'єднання усіх земель України.

Відчитуючи оці три тексти, промовець проаналізував довгий і тяжкий процес будови української держави та потребу зберегти історичну пам'ять минулого у всій його трагічній величі. Дарма, що український нарід, немов мальовнича мозаїка, зрізничкований під оглядом релігії, світоглядів та суспільних і культурних традицій. У своїй відновленій і вільній державі поступово знайде спільну мову і об'єднається в одну нерозривну духову цілість, закінчив доповідач свою змістовну промову.

Д-р С. Хмара під час концерту в УНДомі в Ірвінґтоні. Поруч — його дружина Галина.

У концертовій частині виступив злучений хор із двох православних церков — св. Вознесіння в Мейплвуді і св. Тройці в Ірвінґтоні, під диригентурою інж. М. Харченка. Невеликий хор на початку відспівав чотири пісні: „Хуртовина" — маршова пісня УПА, „Полісся" — слова і музика Ю. Юрченка, „Україна" — слова і музика Е. Козака, „Учітеся, брати мої" — слова Т. Шевченка, музика М. Гайворонського.

Милозвучну точку дали Оля і Михайло Стецишин — він заспівав народну пісню „Ой зірвалися орли", а дуетом співали „Моя Україно" — музика Білаша, при акомпаніяменті Олі на бандурі. Відтак патріотичний монтаж поезій Л. Храпливі і М. Щербака під назвою „Україна була, є і буде" читали три студентки: Джесіка Будневич, Христина Рак Бравн і Олександра Винарчук.

В дальшій програмі виступила знана солістка хору Раїса Дідов і відспівала псальмову пісню „Величає душа моя Господа" — муз. Архиепископа Михаїла, аранжована Іваном Череутою. Під кінець програми хор відспівав „Боже Великий Єдиний" та закінчив гимном з участю усіх присутніх. Музичний супровід піяніста Івана Череути, який також на вступі відіграв американський гимн, причинився до успіху цього меморіяльного вечора. Програму концерту і декорацію сцени підготовив комітет під мистецьким проводом Іванни Кононів.

В середині програми увійшов на залю депутат Верховної Ради України д-р Степан Хмара з дружиною Галиною і донькою, затримуючись в Ню Джерзі по дорозі з Ню Йорку до Філадельфії. Їх прихід привітали присутні довгими оплесками. З огляду на поспіх, не було нагоди на формальне представлення гостя. Степан Хмара родом з Червонограду (кол. Крестинопіль, що на північ від Львова), по професії дентист; 20-го січня 1990 року був арештований на 15 днів в часі передвиборчої кампанії як кандидат у депутати до Верховної Ради; звільнений завдяки голосним протестам в Україні і заходам еміґрації. Хочеться сподіватися, що він є останнім українським політичним в'язнем на своїй землі.

Д-р С. Хмара почав свою доповідь привітом з України та подякою еміґрації за всю дотеперішню працю для добра України, за збереження і розвій української науки і культури за океаном на протязі десяток літ, а тепер за поміч у переведенні опиту населення в дні 1-го грудня 1991 року.

Нав'язуючи до державних актів зі січня 1918 і 1919 років, доповідач підкреслив їх непроминаючу вагу, бо вони поєднані із жертвенною кількалітньою визвольною боротьбою та стали помостом до відновлення української державности 24-го серпня 1991 року. Зродження тоді ідея самостійности дала почин до підпільних дій УВО, ОУН і збройної боротьби Української Повстанської Армії, та була оплачена мільйонами жертв по всій Україні.

Депутат поділився міркуваннями відносно сучасної політичної ситуації і державно-творчих завдань. „Держава проголошена, але ще не збудована", — сказав промовець. На першім пляні — Україна потребує розбудувати власну збройну силу, відзискати чорноморську фльоту, перебрати военну промисловість, при чому готова розмонтувати, або поступово знищити стратегічні ядерні ракети і включитися у міжнародну систему ядерного розброєння.

На думку Степана Хмари, українська еміґрація в Америці могла б помогти, відповідно впливаючи на опінію урядових кругів щодо власної армії і фльоти, щоб забезпечити державу. Створення нової структури, комонвелту чи так званої співдружности незалежних держав, що постала на місці колишнього Союзу, Степан Хмара, сприйняв неґативно, побоючись віднови імперських плянів у новім виді. Україні потрібна мирна співпраця з усіма державами дорогою вільних дипломатичних зв'язків.

Нюарська громада з цікавістю слухала д-ра Хмару, чергового гостя з України, бо ж кожний депутат вносить щось нового. А втім, події так скоро міняються, тож еміґрація мусить пильно слідкувати за новими напрямними, вимогами і потребами. Бо, як закінчив промовець, всі українці повинні взяти участь у будові української держави — „в чому нехай поможе нам Господь!". На прощання представники організацій особисто привітали д-ра Хмару в імені свого членства та передали привіт еміґрації в Україну.

Це теж форма...

(Закінчення зі стор. 2)

використати для добра наших діяспорних дітей та молоді. Всім, на жаль, добре відома „відраза" до друкованого слова, а ще тим більше свого рідного, не лиш у сучасних наших дітей і молоді, але вже і в середнього покоління. Та наявність такого стану, і навіть сумне його вже „традиційне" закорінення — це ніяк не доказ, що він правильний, чи що повинен панувати назавжди. Сьогодні ж сповняються куди ширші наші мрії й бажання, хіба ж це вже так і неможливо подбати, щоб сучасні нам діяспорні покоління стали активними споживачами дібр своєї власної культури? Треба тільки над цим свідомо й цілеспрямовано працювати — кожному, хто це зробити може, а в практиці це як батьки і рідні дітвори, так і виховники: священики, вчителі, провідники організацій молоді. Існування української книжки повинно стати наявним і самозрозумілим для кожної нашої дитини, а коли ця книжка досягається так легко — то й дальша заохота, спільне читання, обговорювання — дадуть свої успіхи.

Ось наприклад, про книжки, що їх тут згадуємо, можна сказати, що дістати їх можна справді без труднощів, замовляючи в книгарні „Арка-захід" у Торонто: „Arka-West" 2282 Bloor St., West, Toronto, Ont. Canada M6S 1N9. І ціни їх більш ніж доступні: п'ять та два доляри; чим же іншим порадуємо наших дітей за такі малі гроші у часи нашої дороженечі?!

А тут же йдеться про виховання українського свідомого й характерного покоління не лиш в Україні, але й у діяспорі. Ця проблема ні в чому не поступається своєю важливістю і найбільш негайній вимозі — допомозі Україні сьогодні і вже. Бо всі ж віримо в її майбутнє — і в майбутньому потребуватиме визволена Батьківщина не лиш всякого роду нашої допомоги та співпраці, але в першу чергу людей, які зрозуміють її потреби та своє нерозривне пов'язання з нею. І виховання цієї саме людини — в обставинах невичерпаних можливостей у вільному світі — це теж форма допомоги Україні — форма чи й не найпевніша, бо запевнює як нашій діяспорі, так і всьому народові не лиш одноразові успіхи, а й відкритий шлях у краще майбутнє.

У ВІВТОРОК, 18-ГО ЛЮТОГО, лібійські власті організували зустріч закордонних кореспондентів з Алі Меграгі і Ламеном Фхіманом, яких ЗСА і Великобританія обвинувачують у вибухові бомби в американському літаку над шкотським місто Лакербі в грудні 1988 року, у висліді якого загинуло 270 осіб. Меграгі і Фхіман заявили, що вони не причетні до цієї терористичної акції. Тим часом журналістам заборонили звертатися до терористів з будь-якими запитаннями. Суддя Ахмед Зеві у своєму виступі сказав, що коли Меграгі і Фхіман „будуть визнані лібійським судом винними", то їх чекає смертна кара. Але Лібія не видасть їх ЗСА і Великобританії.

Хрещатий...

(Закінчення зі стор. 2)

заухкала, та дивним світлом зорі мерехтіли і мружився золотистий місяць, стелив свою місячну доріжку, мов весільний рушничок...

Часто наспівував пісеньку, яка припала тоді до серця „Ніжно цвіте в Карпатах барвіночок хрещатий, вітер — посіяв, дощ — поливав, то ж на вінки дівчатам". Справді чудово цвіте барвінок — синьо-синьо, цвіте всюди, мандрує світом по всіх землях. Квіте і в Америці, тільки тут не плетуть з нього ані вінків, ані Долі, а шкода. Хай би єдналися долі, народжувалися нові сім'ї, адже сім'я — це майбутнє народу, паростки нації, які живить коріння, що називається Україна. Хай святкують весілля, хай щасливими будуть люди — в кожній порі року. Хай єднаються люблячі серця через гори і доли, через моря і океани. Хай молодій парі доля барвінкова стелиться рушничком.

ЗБУДУЙМО ПАМ'ЯТНИК ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ

ЯК НЕ ТЕПЕР — ТО КОЛИ???

За австрійської адміністрації Галичини перед першою світовою війною побудовано у Львові два величаві пам'ятнимики: польському королеві Янові Собєському і польському поетові Адамові Міцькевичові.

Тарас Шевчено так і не діждався свого пам'ятника.

Під час польської окупації Західньої України (1920-1939) навіть і мови не було, щоб підняти справу побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Львові.

За останніх 50 літ т. з. радянської влади в Західній Україні також не розв'язано цієї проблеми, хоча була постанова Ради Народних Комісарів УРСР з 1945 року і рішення ЦК Комуністичної Партії України (більшовиків) з 1946 року побудувати у Львові пам'ятник генієві українського народу — Тарасові Шевченкові.

Тому, що і в останні роки, помимо сприятливих умовин, ця справа не посувалась вперед, ЛЬВІВСЬКА МІСЬКА РАДА Народних Депутатів взяла на себе відповідальність побудувати у Львові монументальний пам'ятник ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ на базі рішення КОНКУРСУ проєктів пам'ятника закінченого в 1990 році, а також звернулася за ТЕХНІЧНОЮ і ФІНАНСОВОЮ ДОПОМОГОЮ до української діяспори.

ОТОЖ ТЕПЕР, КОЛИ ВСЯ ВЛАДА НА УКРАЇНІ Є В РУКАХ УКРАЇНСЬКИХ ПАТРІОТІВ, ЗБУДУЙМО ВЕЛИЧАВИЙ ПАМ'ЯТНИК ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ!!!

Праці над побудовою пам'ятника поступають за пляном вперед, але на покриття всіх коштів зв'язаних з нею іще потрібно 200,000 долярів. Тому звертаємося з гарячим проханням до всіх українців у вільному світі, своїми ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ допомогти нашому КОМІТЕТОВІ довести до успішного кінця в скорому часі це важливе національне діло.

Макета статуї Т. Шевченка до комплексу пам'ятника поетові у Львові, автори — Андрій і Володимир Сухорські, львівяни.

Всі ЖЕРТВОДАВЦІ на будову пам'ятника від 25 долярів і більше одержать ПОСВІДКИ для податкових цілей, а кромі цього на постументі пам'ятника будуть прикріплені ПРОПАМ'ЯТНІ ТАБЛИЦІ з їхніми іменами і прізвищами в такому порядку: ПОЧЕСНІ ФУНДАТОРИ: $2,000; МЕЦЕНАТИ: $1,000; ПАТРОНИ: $500; ДОБРОДІЇ: $250; СПОНЗОРИ: $100; ЖЕРТВОДАВЦІ $1,000 і більше одержать кромі цього даром мініятуру статуї поета, відлиту по мистецьки в бронзі.

ЖЕРТВОДАВЦІ $10,000 і більше одержать додатково безплатно квиток на літак до Львова і назад та побут в готелі і будуть включені до ПОЧЕСНОЇ ПРЕЗИДІЇ відкриття пам'ятника.

ЗОКРЕМА звертаємося з гарячим проханням до УКРАЇНСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬ, ТОВАРИСТВ, ОРГАНІЗАЦІЙ, ПАРОХІЙ, ІНСТИТУЦІЙ і КООПЕРАТИВ та окремих громадських діячів організувати у себе „ЗБІРКОВІ КОМІТЕТИ" на фонд будови пам'ятника Т. Шевченкові у Львові, щоб дати можливість всім, що бажають, своїми пожертвами причинитися до зреалізування цього національного діла. Особливо добре надається для переведення цієї акції час ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ СВЯТКУВАНЬ в місяці березні.

ЗА КОЖНИХ 10.000 долярів, пересланих нам цими КОМІТЕТАМИ ми передамо безплатно 1 (один) летунський квиток до Львова і назад та побут в готелі для їхніх делеґатів, які будуть включені в ПОЧЕСНУ ПРЕЗИДІЮ відкриття пам'ятника. Всі жертводавці на збіркові листи цих КОМІТЕТІВ одержать відповідні ПОСВІДКИ для податкових цілей та будуть поміщені на ПРОПАМ'ЯТНИХ ТАБЛИЦЯХ на постументі пам'ятника за вищенаведеним ключем.

ВСІ ЛИСТИ і ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО ПРИСИЛАТИ НА НАСТУПНУ АДРЕСУ:
Ukrainian Committee for Taras Shevchenko Monument in Lviv
2150 Bloor St. W., Suite 96-A, Toronto, Ontario, Canada — M6S 1M8

НА ЧЕКАХ ПРОСИМО ЗАЗНАЧУВАТИ:
T. Shevchenko Monument in Lviv

Для евентуальних особистих контактів подаємо телефони ПРЕЗИДІЇ нашого КОМІТЕТУ біля їхніх імен і прізвищ.

ЩИРО ДЯКУЄМО всім тим ШАНОВНИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ, що своїми пожертвами допоможуть нашому КОМІТЕТОВІ успішно докінчити це важливе національне діло. Ми твердо віримо, що СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ пам'ятника ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у Львові стане великою ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ НАЦІОНАЛЬНОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ нашого народу на рідних землях і української діяспори в обороні УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ і СОБОРНОСТИ.

Торонто-Ню Йорк, в лютому 1992 р.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ
БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у ЛЬВОВІ
з доручення Львівської Міської Ради Народних Депутатів:

Д-р Василь Іваницький, голова
тел. (416) 239-4407
о. Василь Цимбалістий, ЧСВВ, секретар
(416) 742-1632

Роман Грицина, скарбник
(416) 766-1117
Валентина Родак, секретар
(416) 255-8604

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого дорогого і ніколи незабутнього МУЖА

бл. п.

Михайла Бурчака

була відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ і ПАНАХИДА

в Стемфордській епархії в Йонкерсі в церкві св. Михаїла.

Глибоку подяку складаємо Всечесному о. Ігореві Мідзакові за відправу.

Наша сердечна подяка інж. П. Ганкевичеві за спів під час відправи. Ми вдячні мужеському хорові, який під диригентурою д-ра О. Сохана відправили Панахиду.

Складаємо найсердечнішу подяку всім, що брали участь у Панахиді.

Дружина — ЛЮБА
Доня — ХРИСТИНА
Син — АНДРІЙ

Українське Історичне Товариство

повідомляє з глибоким сумом членство УІТ, український науковий світ і нашу національну спільноту в Україні й діяспорі, що 16-го лютого 1992 року відійшов у вічність в Лудлов, Масс.

сл. п. проф. д-р

ОЛЕКСАНДЕР ПЕТРОВИЧ ОГЛОБЛИН

(1899-1992)

Член-основник і перший довголітній Голова Товариства, а відтак почесний Голова УІТ, член Ред-Колеґії „Українського Історика". Почесний Президент УВАН у ЗСА, почесний член НТШ і член багатьох наукових установ. Професор Київського, Одеського, Українського Вільного (Прага-Мюнхен) та Гарвардського університетів, який виховував ґенерації українських істориків, продовжуючи кращі традиції української історіографії. Автор фундаментальних праць з різних періодів історії України. Його наукова спадщина займе тривале місце в скарбниці української культури.

ПОХОВАНИЙ 20-го лютого ц. р. на місцевому цвинтарі.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ВЕЛИКОМУ ІСТОРИКОВІ!

Управа Українського Історичного Товариства
та
Редакційна Колеґія „Українського Історика"

Замість квітів проситься складати пожертви на видання праць проф. Олександра Оглоблина.

ПОДЯКА

Дня 6-го грудня 1991 року, з волі Всевишнього, по короткій недузі відійшов у вічність

наш найдорожчий

БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

РОМАН САВЧАК

Цією дорогою складаємо щиру подяку всечеснішим отцям катедри Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії у Філядельфії за відправлення Парастасу, Панахиди і Святої Літургії та за похоронні відправи на українському католицькому цвинтарі св. Марії на Факс Чейс.

Дякуємо д-рові Ярославові Яримовичеві за постійну лікарську опіку над нашим татом і дідом. Дякуємо всім лікарям в Джерментовн шпиталі за їх лікарські поради й опіки над покійним.

Особливо дякуємо управі та членам УСТ „Тризуб" у Філядельфії, які попрощали свого довголітнього голову у вічність. Дякуємо Ігореві Чижовичеві, Яркові Козакові та Богданові Сірому за вислови теплих слів про покійного під час Панахиди, при гробі й на Тризні. Щиро дякуємо „Тризубові" й паням за підготову Тризни.

Дякуємо д-рові Юрієві Рибакові за спомини про покійного на Тризні, які опісля були поміщені в українській пресі. Також дякуємо д-р Наталії Пазуняк за теплі слова про покійного.

Дякуємо похоронному заведенню Михайла Насевича за поради в часі нашого горя, та за взірцеве переведення похорону.

Дякуємо українським та американським часописам, які помістили посмертні згадки про покійного, як також радіовим передачам Є. Блавацької й Марії Ганусей за їх повідомлення про смерть нашого батька.

Дякуємо родині, приятелям та знайомим за квіти, картки і телефони в часі нашого горя. Дякуємо всім, які прийшли віддати останню пошану покійному.

Хай Господь благословить вас усіх своїми щедрими ласками.

Пожертви в пам'ять покійного зложили:

Датки на УСТ „Тризуб" у Філядельфії:

по 250 дол. — Галина і Богдан Кутко, Петруся і Юрій Савчак;
по 50 дол. — Ярослав і Калина Козак, Іван і Мирося Гіл, Данило Максимюк;
по 25 дол. — Василь і Катерина Коцюбайло, С. і Е. Новаківські, Юрій Літинський, Зірка і Кен Ґало, Link-Belt Engineering Dept.;
по 20 дол. — Василь Лесюк, Орест Лесюк, Григорій Давид, Іван Васюрко, Леонід Світенко, Рома й Орест Гладкі, Брунько Данковський, Богдан Мізак, Марта Олекса, Володимир Гарасевич, Роман Пазуняк, Василь Сорока, Марія Швець, Роман Плахта, Остап Скульський, Іван Скіра, Ярослав і Марія Тимків, Оксана Микитин, Юліян і Олена Головчак, д-р Микола Войтович, Богдан Сірий, Михайло Юрчак, Євген Швак, Петро Тарнавський;
по 15 дол. — М. Субтельний, З. О. Яремович, Варвара Швед;
по 10 дол. — Зенон Завадович, Мартиневич, М. К. (не чіткий підпис), д-р Іван Скальчук, Методій Борецький, Іван Щупаківський, Теофіль Сорочина, Роман Клос, Захар Орлецький, Степан Юрчак, Василь Баран, Микола Касіян, Мирон Кузин, Степан Іськів.

Датки на Український Культурно-Освітній Центр:

50 дол. — Rexnord Corporation;
по 40 дол. — Link-Belt Management Club;
по 25 дол. — Василь і Катерина Коцюбайло, Лісові Мавки, Василь і Марія Панчак, Борис і Ніля Павлюк;
по 20 дол. — Володимир Возьний, Микола Леськів, Оксана Бачинська;
10 дол. — Софія і Андрій Стахович.

Датки на Святі Літургії:

Олександер і Софія Борецькі, Орест і Марта Лесюк, Христина Чорпіта, Едвард і Ала Завадовські, Микола і Софія Леськів, Богдан і Ксеня Корженовські, д-р Юрій і Ярослава Рибак, Стефанія і Осип Федорика, Марія Тимоч, Авра і Юрій Слюсарчук, Сестри Василіянки, Sister Mary Cecilia — Manor Jr. College, Dobbins' High School — English Dept., Rey Cioci, John Fitzpatrick, Bakum Family, Dobbins' High School Faculty, Roy Greenleaf, Chris Venes.

Дочка — ГАЛИНА КУТКО з чоловіком
БОГДАНОМ і дітьми
Син — ЮРІЙ САВЧАК з дружиною
ПЕТРУСЕЮ і дітьми

У ВІВТОРОК, 18-ГО ЛЮТОГО каблева телевізійна мережа Тирнера заповіла, що має в пляні відкрити 24-годинну сітку на якій передаватимуться виключно карикатурні-рисункові фільми. Новий канал почне функціонувати від 1-го жовтня та в більшості висвітлювтиме рисункові фільми відомої марки Ганна-Барбера, що недавно стали новим надбанням Тирнера. У програмах нового каблевого каналу будуть такі відомі та популярні рисункові фільми як: „Флінтстовнс" і „Том енд Джеррі". Тед Тирнер, президент фірми, заявив, що у плянах передбачається запропонувати цей каблевий канал на світовий ринок, бо можливості росту цього особливого каналу в ЗСА будуть значно менші з уваги на окремі правила для каблевих телевізійних мереж.

Світ Л. Медведя: нові твори трьох циклів

1-го березня о 2-ій год. по полудні в Українському Музеї в Ню Йорку відкриється виставка нових творів Любомира Медведя — мистця з України.

Любомир Медвідь — один з тих мистців, хто формує обличчя сучасного українського малярства. Період ранньої його творчости припав на 60-ті роки, роки першої відлиги, і як сказав мистецтвознавець Богдан Горинь, „давав підставу сподіватись, що на небосхилі українського мистецтва сходить нова зірка". До цих слів можна додати, що й справді на загальному тлі містифікацій та умілого оперування засобами мистецтва творчість Медведя — це справжній пошук істинного...

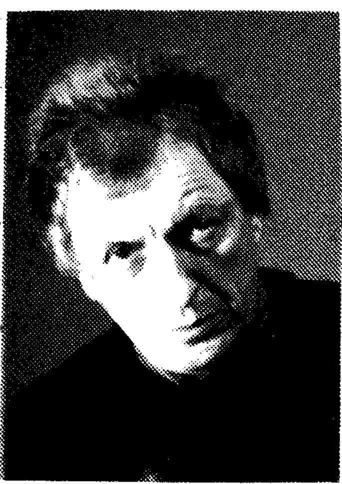
А сам мистець каже: „...В межах уміння завше намагаюся більше сповістити і менше намалювати, ніж навпаки, і дуже буваю засмученим, коли у тих та інших випадках виявляюся нездатним цього досягти".

Любомир Медвідь народився в містечку Варяж біля Сокаля (повіт Грубешів) 10-го липня 1941 року. Після війни ця територія Сокальщини відійшла до Польщі. В 1946 році разом з батьками був переселений до селища Зимної Води, що під Львовом. Любомир згадує: „Моє дитинство позбавлене будь-яких особливих ознак, виключаючи хіба-що вогкі підвали по будинках, де пахло ящірками та жабами, та ще небо, можливо трохи ясніше і ширше, ніж деінде".

З 1959 до 1965 року вчився в Львівському інституті прикладного та декоративного мистецтва. Викладачами з малярства були Роман Сельський, Данило Довбошинський, Вітовт Манастирський. Однак молоді студенти ламають канони „усталености" львівської „декоративної" школи, і одним з новаторів є Любомир Медвідь.

Відкинувши догматичне мислення, офіційщину, прописні істини, він як творча індивідуальність шукає свій голос, свій стиль. Сміливо використовує здобутки світової культури різних часів. Формує свій світогляд під впливом літератури Кафки, Кам'ю. Стилістична манера — це переосмислення сюрреалізму, експресіонізму. Про свої ранні твори 60-тих років, а саме про цикл „периферії" мистець згадує: „Це були картини, присвячені периферійності людського буття", з його тривогами, нестабільністю, невлаштованістю, дискомфортом, суєтою і міражами, з непевністю (мов би груддю жабою) щодо себе самого, — словом усе смішне й страшне". У ранній творчости він розвиває тему „Евакуацій", і продовжує її тепер у дев'ядесятих.

Десятирічну перерву у своїй творчости (1975—1985) мистець пояснює тим, що „...можливо, мені необхідно було в тиші подумати. Можливо, я вільно міг роздумувати й іронізувати (у ці роки написав значну частину повісті „Кому повінь підвалиною", „Дзвін", ч. 11 за 1991 рік.)"

Любомир Медвідь

Перший прорив творчости після довгого мовчання — це виставка у 1987 році і цикл „Інтер'єри". Ожило його світобачення, прорвалась реальність, яка його оточувала, і ще була певна данина Кафці та екзистенціялізмові. Навіяні смутком мовчання портрети у вишуканих кольорах тла передавали відчуття несамовитої самітности на землі, переповненої людьми...

Що ж привіз нам показати Любомир Медвідь сьогодні? Це двадцять творів, у трьох циклах, які він виконав протягом останніх трьох років: „Евакуації", „Розточчя" та „Інтер'єри".

Тему „Евакуацій" Любомир Медвідь розвиває, як було вище згадано, з раннього періоду своєї творчости. Тут він створює подорож у Всесвіті, зображає людські долі як окремі життя, а водночас наче зв'язані єдиним початком і кінцем... Мистець пише про своє відкриття Всесвіту: „... Я відчув силу єднання усіх без винятку речей, подій, смислів. Іншими словами, збагнув важливість будь-якої дрібниці і будь-якого малого у системі Великого Цілого, чим, без сумніву, є єдиний Він, себто Всевишній".

Для цього, щоб створити ілюзію простору, Всесвіту, мистець використовує властиві лише йому засоби, а це — і майстерне володіння темперною технікою, яка надає йому широкі можливості тональної ґрадації, і віртуозність рисунку, і бездоганна побудова композиції. Компонуючи, Любомир Медвідь досягає гармонії між тоном, лінією, окремим предметом та зв'язком з цілісністю зображення. Для підсилення ілюзії простору мистець у своїх творах використовує круглі форми: ями, тунелі, колеса від ровера, про які написав у своєму вірші „Останнє повернення предтечі . Пляґіат з Л. Медведя" Ігор Калинець:

Сьогодні востаннє до нас
повернувся предтеча,
з'яву його явило від ровера
коло,
що попереду котилось за
добру милю.

У картинах цього циклу може найбільше відбито кредо мистця і мистецтва, і нашого існування... Хоч у новому циклі „Інтер'єри" мистцеві доволі однієї фігури, щоб створити враження Всесвіту і людини у ньому. У нових творах із цього циклу Любомир Медвідь по суті переносить інтер'єри в екстер'єри — людину із замкненого оточення в простір. Тут настільки тонко збережена гармонія тону, лінії, світла, що мимоволі порівнюєш ці твори з найдовершенішими творами світового малярства, і радієш з відкриття, що у нас на Україні, після довгого творчого виснаження з'являється мистець високої малярської культури. Саме в „Інтер'єрах" мистець гармонійно відбиває цю ж самітність людини, тільки більш лаконічними та відібраними засобами. У його „Інтер'єрах" є і ґротеск, і насмішка, як у „Інтер'єрі-бульбашці" комічний генерал і балерина, і бульбашка, що лопнула... Ця тема перегукується із „Капрічос" Ґойї, лише в іншій стилістичній манері, інше місце подій, інша публіка, а люди — ці ж самі.

Однією з улюблених тем Любомира Медведя є тема рідної землі. Найбільша кількість творів, що експонується на виставці, присвячена Україні. Це цикл — „Розточчя". Тут перегукуються абстрактні образи з реальними. Людина — природа, ностальгія за минулим, і, мабуть, у цьому циклі твори віддають на глядача щонайбільше напруги, яку мистець створює на зіставленні мас в Просторі. Якщо деякими творами, як „Яворівщина, невістка", властива лагідна ностальгія, то таким як „Страдч", „Опустілий пляж" — напруженість, навіть тихий біль.

Оглядаючи виставку, а вона буде у Ню Йорку лише два тижні, глядач мимоволі прийде до висновку, що зустрівся із справжньою творчістю, хоча вона формувалась у дуже несприятливих обставинах тоталітарного режиму. У творах Любомира Медведя є досконала та послідовна школа європейського класичного рисунку, композиції, чуття та майстерне володіння кольором, тоном та вишуканими його нюансами. Досконале знання малярства дозволяє Медведеві легко, ніби граючись, втілити філософські концепції, перетрансформовані у його особистості, що є ознакою великої майстерности. Без перебільшення закінчую цю коротку інформацію про мистця такими словами, які я почула у Львові від художників-реставраторів: „Якщо у нас є такої кляси мистець на Україні, то ми маємо Мистецтво!"

Стефанія Гнатенко

Південна Австралія відзначила свято державности

Вшановуючи знаменні акти 22-го січня 1918 і 1919 років, коли було проголошено державність і соборність України, наша українська спільнота поза Україною і в Україні підкреслювала вагомість тих актів перед світом та нашу непримиримість з ворожою окупацією, наголошуючи нашу тверду віру в те, що Україна визволиться з неволі і стане вільною державою. Ми з вірою молилися і виховували наші покоління, прищеплюючи їм любов до України і народу.

Рік 1991-ий став роком великої історичної вагомости. Він був роком здійснення наших молитов, наших мрій і сподівань і Україна стала незалежною державою. Тому цьогорічне святкування актів 22-го січня було радісним для всіх українських громадян у діяспорі і народу нашого в Україні.

Радісно відзначила громада Південної Австралії цей великопомний день 22-го січня 1992 року та ділилася своєю радістю з австралійцями. Це було віддзеркалено у великому концерті, що відбувся в цей день у вщерть заповненій залі ратуші міста Аделаїди, який тоді був замаєний українськими синьо-жовтими прапорами.

Великий та багатий репертуар концерту, в якому взяли участь майже всі наші мистецькі одиниці, почавши від наймолодших до найстарших, був дбайливо підготований та віддзеркалював щире бажання виконавців показати в цей день найкраще виконання.

Програму концерту розпочали танцюристи школи танцю „Гопак" привітом „Ми з України" та традиційним хлібом — сіллю на вишиваному рушнику. Після привітання голова громади д-р Іван Снятинський виголосив англійською мовою змістовну доповідь, підкреслюючи пов'язання актів 22-го січня з актом незалежности України. І знову танцюристи виконали танці — полтавський і гуцульський.

Святочну доповідь українською мовою виголосила Марія Ковальська. Після неї промовляв Ярослав Фурсенко, який промовляв на тему „Шлях до самостійности". Чоловічий хор „Гомін" під дириґентурою Євгена Майбороди виконав пісні „Засвистали козаченьки" та марш „Україна". Гість з України бандурист Степан Жовнірович заграв на бандурі „Було колись на Вкраїні" (Т. Шевченка) та „Чому бджоли не йдуть в поле" — комічну українську народну пісню.

Жіночий хор „Ластівка" під дириґентурою Галі Чубатої виконав „Україно моя, Україно" (муз. Гнатишина) та „Мої ясени" (муз. і слова Кривенького). Фахово підготованим виступом на концерт був сольоспів Христі Ярової, яка виконала пісню „Воля", а потім зі своїм чоловіком П. Яровим народну пісню „Там під Львівським замком". Після цього танцювальний ансамбль „Євшан" виконав „В'язанку", яка була останньою точкою перед перервою.

Другу частину концерту розпочав наш молодий фолкльорний хор „Каштан", до якого увійшли пісні: „Стоїть козак на Чорній кручі" та „Гей у лузі червона калина" (слова С. Чарнецького).

Відомий наш співак Ярослав Ліщинський виконав сольові точки: „Давно то минуло" (слова Т. Шевченка, муа. А. Кос-Анатольського) та „Черемшина" (муз. М. Михайлюка) при фортепіяновому супроводі Євгена Майбороди, який опісля мав свій окремий виступ та виконав „Фантазію" К. Домінчена. Вокальний ансамбль „Мрія" в складі Г. Чубатої, Майбороди, І. Будас та Я. Ліщинського у супроводі Є. Майбороди майстерно виконав народні пісні. Жіночий хор „Калина" під дириґентурою І. Галик та в музичному супроводі Сестри Кекилії заспівав „Чи знаєш ти" (муз. і слова Р. Купчинського) та „Червона калина" в обробці І. Галик.

Ансамбль бандуристів під кермою І. Кушніра виконав: „Зайчику" та „Кобза і пісня". І знову танцювальний ансамбль „Євшан" виконав свою останню точку „Півторак", після чого мішаний хор „Гомін" УГПА під кермою Степана Жовніровича заспівав „О, Україно" (муз. і слова С. Крапиви) та „Пісня для рідного краю" (слова Л. Полтави, муз. А. Гнатишина) при фортепіяновому супроводі Є. Майбороди.

Це були фінальні точки святочного концерту і присутні нагороджували всіх виконавців спонтанними оплесками. Після того на сцену вийшли голова громади д-р І. Снятинський та член парляменту від Ліберальної партії, великий приятель українців. Юліян Стефані, який після теплого привітання з великим Днем української державности вручив українській громаді Південної Австралії на руки голови д-ра Івана Снятинського прапам'ятну медалю Південної Австралії, при тому підкресливши той великий вклад, який наша громада вложила в розбудову Південної Австралії, зокрема в її столичне місто Аделаїду. Свої слова він закінчив привітанням українською мовою „Слава Україні!"

На закінчення понад двісті зібраних на сцені виконавців святочного концерту дружньо виконали український національний славень „Ще не вмерла Україна", до яких долучилися присутні на залі, включно з деякими австралійцями, які, хоч і не знали слів, наспівували мелодію.

У щирому українському єднанні та дружній співпраці наша громада гідно відзначила свято державности України. Це свідчить про нашу національну свідомість та велику любов до матері України, яку ми зберегли те передали нашим молодим поколінням, які сьогодні як ніколи горді, що вони — українці.

Д-р Святополк Шумський

● РОЗШУКИ ●

ШУКАЄМО РІДНИХ

Допоможіть нам віднайти родину, що живе в ЗСА. Хто знає про долю або місце замешкання Івана Булика (остання адреса 144-15 70 Ровд, Флашінґ, Н. Й. 11367) або з його родини Василя Пихльського, Павла Пихльського або їхнього батька Андрія, просимо дати знати на адресу:
Віра Мечиславівна Бокало
село Дмитровичі
Пустомитівський район
Львівська область 292085

● ПРАЦЯ ●

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ

для опіки над дитиною 18 місяців і легкої домашньої праці. Телефонувати від 12 до 7-ої веч.
Телефон: (914) 858-4209

●FUNERAL DIRECTORS●

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 6.

А. Коваленко, Сиракузи	40.00
М. Техловець, Норвич	22.00
д-р Р. Богонович, Ню Йорк	15.00
С. Ришитівський, Ґлендейл	15.00
В. Цибович, Ню Бритен	15.00
І. Блага, Рочестер	10.00
О. Бунецький, Вестон	10.00
С. Кириленко, Белоіт	10.00
Н. Мандрусяк, Флоргем Парк	10.00
В. Маслянка, Елктон	10.00
В. Матлаґа, Картерет	10.00
К. Панчишин, Вудбайн	10.00
Р. Білинський, Мт. Рейнієр	5.00
М. Дзвінка, Нейплс	5.00
С. Домарецький, Байон	5.00
П. Залуга, Дітройт	5.00
Е. Крижанівський, Лонґ Айленд Сиіті	5.00
М. Куник, Парма	5.00
Н. Леськін, Лейквуд	5.00
Е. Лозницька, Вест Гейвен	5.00
А. Месеренко, Дітройт	5.00
С. Олексів, Кергонксон	5.00
Н. Пелех, Вестон	5.00
М. Піхурко, Парма	5.00
О. Плешкевич, Парк Ридж	5.00
Д. Самотулка, Самервіл	5.00
М. Цимбалістий, Каїро	5.00
П. Шандрук, Філядельфія	5.00
М. Юречко, Лоріс Стейшен	5.00
С. Ройко, Ютика	3.00